

О Т Ч Е Т
ЗА
ДЕЙНОСТТА НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – РУСЕ
ЗА 2007г. /01.03.2007г. – 31.12.2007г./

ПРЕДСТАВЯНЕ НА СЪДА

Изминалата 2007г. година ни изправи пред голямо предизвикателство – полагане на основите и осъществяване на първите стъпки на една съвсем нова за нашата съдебна система институция-Регионален административен съд в гр.Русе. Бих могла да заявя с удовлетворение, че целият персонален състав на АС-Русе работеше с много амбиция, силна мотивация и дух на взаимопомощ и се справяше успешно през изтеклите десет начални месеци въпреки многобройните трудности, предимно от материално-битов характер, които съпътстваха дейността ни.

Целта, която си поставихме в самото начало, беше изграждането на един добре работещ съд, който отговаря на очакванията на гражданите и организациите за бързо, качествено, достъпно и прозрачно правосъдие.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. СЪДИИ

Съгласно длъжностното щатно разписание , утвърдено с Решение на ВСС по Протокол № 28/15.06.2006г., в АС-Русе са предвидени 10 щатни съдийски бройки - 8 съдии и 2 младши съдии. Работата на съда на започна с 8 съдии, назначени с решения на ВСС след проведения национален конкурс: 1 председател, 2 зам.председатели и 5 съдии. 7 от административните съдии са с предходен съдийски стаж в Окръжен съд-Русе и/или Районен съд-Русе, което беше безспорно предимство при започване на правораздавателната дейност на новосформирания АС. Само един от административните съдии беше без предходен съдийски опит, но колежката Сибила Симеонова бързо навлезе работата и се справя успешно.

Рангове – на 01.03.07г. само трима от съдиите бяха с ранг: Елга Цонева - с ранг съдия „съдия във ВАС”, Тодор Петков и Росица Басарболиева - с ранг „съдия в апелативен съд”. През 2007 г. съдия Свилена Проданова придоби необходимия стаж и след преценка за наличието на условията по чл.234 ЗСВ бе открита процедура за атестирането ѝ с оглед повишаване в ранг на място. С решение на ВСС по Протокол № 39/14.11.2007г. съдия Проданова придоби ранг „съдия в апелативен съд”.

Незаети щатни съдийски бройки – в щатното разписание има 2 такива за „младши съдия”. Според чл.91 от новия ЗСВ административният съд се състои само от съдии, т.е. липсва вече длъжност „младши съдия” и поради това е невъзможно да се обяви конкурс за тези бройки. Препоръчваме ВСС да вземе решение за трансформиране на предвидените младши съдийски

бройки в такива за съдии с оглед очакваното повишение на постъпленията от дела през следващите година.

2. СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

Съгласно длъжностното щатно разписание на АС-Русе, утвърдено с Решение на ВСС по Протокол № 28/15.06.2006г., са предвидени 32 бр. съдебни служители. Съгласно Решение на ВСС по Протокол № 1/10.01.2007г. с цел улесняване работата на новосформиращите се административни съдилища, бе дадена възможност сключването на трудови договори със съдебни служители да се извършва по различни способи: чрез преназначаване от други органи на съдебната власт, с конкурс или без провеждане на конкурс на срочен трудов договор до провеждане на конкурс. От 01.03.07г. и в течение на годината в съда поетапно бяха назначени 17 служители: а/ преназначени от други органи на съдебната власт бяха 7 служители – деловодители и съдебни секретари с опит в съдебната система; б/ след провеждане на конкурс бяха назначени 6 служители: съдебни секретари, главният счетоводител, административният секретар и системният администратор; в/ назначени със срочен трудов договор до провеждане на конкурс са 4 служители.

Въпреки съществуващата остра необходимост от попълване на щата за съдебни служители, не сме в състояние да назначим нови хора предвид липсата на място и невъзможност за битовото им устройване в сградата на Съдебната палата.

Определен е служител по сигурността на информацията. Приключи проучването и вече са получени разрешения за достъп до класифицирана информация за определените съдебни служители от специализираната администрация.

През годината бяха проведени атестации на съдебни служители, преназначени от други органи на съдебната власт. Двама от тях получиха повишение в ранг, тъй като за тях това бе трето поред атестиране /чл.189 Правилник за съд.администрация-отм./.

3. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТНОСНО ЩАТА

Към настоящия момент наболял и трудно решим проблем за АС – Русе е попълването на незаетите щатни бройки в утвърденото от ВСС щатно разписание. Както бе посочено по-горе, наложително е ВСС да вземе отношение относно съществуването на 2 бр. младши съдийски места, които следва да се трансформират в съдийски с оглед тенденцията и основателните очаквания за увеличаване на постъпленията от административни и касационни административно-наказателни дела. Назначенията на незаетите бройки за съдебни служители ще се осъществяват поетапно в зависимост от готовността за експлоатация на предоставената за нуждите на АС-Русе сграда.

4. ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ НА СЪДИИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

Предвид сформирването на съвсем нова за нашата съдебна система институция – регионален административен съд и необходимостта от осъществяване на правораздавателна дейност по новоприети нормативни актове, през първите години от функционирането на АС е наложително постоянното обучение и повишаване на квалификацията на всички съдии и съдебни служители. Ето защо, през изминалата година съдиите и служителите участваха активно в организирания от ВСС, МП и НИП обучения /семинари, конференции, курсове/ с тематика от административното правораздаване, работа по административни дела, информационни технологии, европейско право и съдебна практика. Всеки от съдиите и служителите е участвал средно в 2 обучения. Тази практика ще продължи и през следващата 2008г. Вече е изготвен график за участие на съдии и съдебни служители в обученията за повишаване на квалификацията.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

1. РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЕЛАТА

В съда е създадена организация за бързо разпределяне на постъпващите дела.

Делата се образуват и разпределят по докладчици в деня на постъпването или на следващия ден от председателя или негов заместник по електронен път чрез предоставената от ВСС програма „Law Choice”. Разпределянето се провежда в рамките на обособени групи по видове дела, което позволява равномерност и еднаквост на натоварването на всеки съдия по вид и брой на делата. Така се избягват и всякакви съмнения за проява на субективизъм при организацията на работата в съда.

Образуваните дела по бързите производства /напр. чл.60 АПК, чл.75 ДОПК/ се разглеждат от дежурния за съответната седмица съдия.

След образуването им, делата се предават незабавно на съдия-докладчик за насрочване. Изпълнява се изискването по чл.157 ал.1 изр.2 АПК за насрочване на делото в двумесечен срок. Това обстоятелство, освен че е формално спазване на процесуалния закон, е и условие за бързо протичане на съдебното производство.

2. ПОСТЪПЛЕНИЯ ПО БРОЙ И ВИДОВЕ ДЕЛА

2.1. Общо за съда

През отчетния период от 10 месеца в съда са постъпили общо **593** административни дела и **269** касационни административнонаказателни дела или общо **862 дела**, което прави средно месечно по 86,2 дела.

Анализът на общото постъпление по **видове дела** сочи следното:

Административни дела

Най-голям брой /общо 116/ са исковите производства по ЗОДОВ, като преобладаващата част от тях и типично за този съдебен район са производствата за обезщетения за вреди срещу Агенцията по приватизация.

На второ място по брой се нареждат митническите дела и тези по обжалване действията на публичния изпълнител /общо 130/. Това се обяснява с факта, че на територията на нашия съдебен район се намира седалището на съответния административен орган – директор на РМД и публичен изпълнител.

На трето място по брой са делата по ЗУТ и ЗКИР /общо 71/ и дела по жалби срещу актове на органите на местното самоуправление и местната администрация-кметове,общински съвети,областен управител / общо 65/.

Касационни административнонаказателни дела

Наблюдава се голямо разнообразие по видове в зависимост от материалната компетентност на различните административнонаказващи органи. Най-голям брой са следните видове КНАХ дела

Наказващ орган	Нормативен акт	Брой
КАТ, РПУ	ЗДвП	98
ТД на НАП	по различни данъчни закони	54
ОИТ	КТ и ЗЗБУТ	27
Началник на Митница	ЗМ, ЗАДС	27
Комисия за защита потреб.	ЗЗП	26

2.2. Постъпление по съдии

Постъплението на дела за отчетния период по съдии е приблизително еднакво.

Известните различия в бройката по този показател между съдиите се дължи на факта, че постъплението на частните административни дела предимно по чл.75 ДОПК е неравномерно, а те се разглеждат по решение на Общото събрание на съдиите от АС-Русе от дежурния за съответната седмица съдия. Така например, най-голям брой разгледани дела по чл.75 ДОПК има съдия Сибила Симеонова /14бр./, което съответно повишава и общия брой постъпили административни дела на този състав. Освен това, в таблицата е показано постъплението към 31.12.2007г., а към този момент програмата за електронно разпределение не е изравнила броя на постъпилите дела за всеки съдия.

Средно месечно постъпления на един съдия по щат /10 съдии/ е около 8.62 бр. Действителното средно постъпление по съдия съобразно заетите 8 щатни бройки е 11.42 бр. дела /Приложение № 1/.

3. СВЪРШЕНИ ДЕЛА

Административни дела

От постъпилите 593 дела са свършени 469 : 267 с акт по същество и 202 с определение.

Касационни административнонаказателни дела

От постъпилите 269 са свършени 249: 247 с акт по същество и 2 с определение.

Средно месечно свършени дела въз основа на действително заетите бройки и отработените месеци е 9.51 – Приложение № 1

При анализа на свършените административни дела прави впечатление големият брой прекратени дела. Съществена причина за това е недоброто познаване на новото законодателство и недостатъчна процесуална активност от страните. Друга, специфична за този съдебен район причина е свързана с исковете по чл.203 АПК срещу Агенцията за приватизация. Наличието на противоречива практика между III и IV отделение на ВАС по допустимостта и основателността на тези искове мотивира административните съдии да постановят актове за прекратяване на съдебното производство.

3. СРЕДНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛАТА

През отчетния период делата се разглеждат и решават преимуществено в 3-месечен срок. Данните от Приложение № 1 сочат, че 84% от административните дела и 97% от касационните адм. наказателни дела, или средно 88% от всички дела са приключени в този срок. Прави впечатление сравнително малкият брой проведени заседания на фона на приключилите дела, което означава, че голяма част от делата са приключили в 1 или 2 заседания. Процентът на свършените в 3-месечен срок дела би могъл да бъде и по-висок, ако съдът разполагаше със съответстващ на нуждите му брой съдебни зали, а оттам и с възможност за ежеседмично провеждане на заседания от всеки съдебен състав.

Посочените по-горе цифри са един солиден аргумент за така желаната и постигната бързина в административното правораздаване.

Сравнително високият процент на свършени дела в 3-месечен срок е резултат и на служебната функция на съда по указване на страните, че не ангажират доказателства за релевантни за спора факти. Задълбоченото проучване на делото от съдията и своевременно дадените указания на страните позволяват решаване на делото в първото или най-късно във второто съдебно заседание. Отлагането след второ заседание е изключение и е резултат на липса на достатъчна процесуална активност на страните или закъсняла такава, а в повечето случаи се обяснява с фактическата сложност на конкретното дело и необходимостта от събиране на множество и различни по вид доказателства /напр. по митническите дела и делата по ЗУТ/

От значение за ефективността на административното правораздаване е не само разглеждането на делата в разумни срокове, а и своевременното постановяване на съдебни актове след приключването им. Резултатите на АС-Русе в това отношение заслужават внимание. Макар и инструктивен, едномесечният срок за постановяване на съдебни решения за отчетния период се е спазвал. Изключение: по 2 дела има забавяне на постановяване на съдебно решение с по няколко дни от колеги, които по същото време са били ангажирани с разглеждането на изборни дела.

Резултатите досежно бързината на разглеждане на делата биха могли да бъдат и по-добри. Следва да се има предвид, че поради липса на съдебни

зали съдиите заседават само 2 пъти в месеца, което води до удължаване на сроковете за разглеждане на делата. Често в практиката ни превишаването на тримесечния срок за приключване на делото се получава поради оставяне жалбите без движение и неотстраняване срочно на нередовностите. Тук следва да се анализират внимателно най-често срещаните в нашата практика причини за отлагане на делата и там, където е възможно, да се вземат мерки за отстраняване или ограничаването им през следващите години:

а/ Нередовно призоваване – Това са предимно случаи на призоваване на страни с адрес в София. Призоваването там се извършва чрез бюро „Призовки” на СГС и много често се наблюдава забавяне при връчването или нередовно оформяне на призовките. В тези случаи следващото заседание се насрочва най-рано след 1.5 месец, което удължава времето за разглеждане на делото. В останалите градове в страната, където призоваването се извършва чрез призовкарите на административните съдилища, не са констатирани нередовности или забавяне;

б/ Разпити по делегация в други съдилища – насрочването на делегация забавя процеса и налага насрочване на следващото по делото заседание за след няколко месеца. През отчетния период бяха насрочени разпити на свидетели по делегация в СРС по исковите производства срещу АП, които както беше споменато вече са значителен брой в нашия съдебен район;

в/ Назначаване на експертизи - Често се налага, особено по митнически дела, назначаването на две последователни експертизи, така че втората да ползва резултатите от анализите на първата. Освен това, по митническите дела често се появяват затруднения с намирането на вещи лица с рядко срещани специалности или пък техническите средства за извършване на анализите могат да бъдат намерени само в други градове -София, Пловдив, Бургас;

г/ конституиране на заинтересовани страни, особено по делата по ЗУТ, които не са били известни и/или посочени от административния орган;

д/ представяне на болнични листи от страните – много рядко е причина за отлагане на делото.

4. ОБЖАЛВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

От общо решени 469 административни дела /267 с акт по същество и 202 – прекратени/ са обжалвани **259**, което е сравнително висок процент на обжалвани актове. Тук бих искала да подчертая някои от причините за това: ниските такси за касационно обжалване; страните извличат дивиденди от обжалването – актът не влиза в сила.

Предложение – да се повиши разумно размерът на държавните такси по административни дела и те да се диференцират според материята, вида на производството и материалния интерес, така че да се препятстват немотивирани и безпринципни обжалвания – първоинстанционни и касационни. Това ще разтовари и работата на ВАС и ще му даде възможност да се съсредоточи върху действително важните и значими дела.

III. ИЗБОРНИ ДЕЛА

След провеждане на местните избори през м.октомври-ноември 2007г. в АС-Русе бяха образувани **6 дела**- две от тях бяха за оспорване на решения на ОИК за избор на общински съветници, а четири – решения на ОИК за избор на кметове. В съда бе създадена организация за бързото приемане на жалбите, образуване и насрочване на делата, съобщаване на дати за съдебни заседания и на съдебните актове. 4 от делата приключиха при спазване на законовия срок 14-дневен срок за произнасяне с влезли в сила съдебни актове и без касационно оспорване пред ВАС.

Последните две изборни дела приключиха пред АС-Русе, но съдебните решения не са влезли в сила.

По едно от тях /за избор на общински съветници в община-Русе/ постъпи касационна жалба и ВАС го разгледа в открито заседание на 5.02.2008г., но към настоящия момент няма произнасяне. По това дело 14-дневният инструктивен срок по чл.104 ал.2 ЗМИ не бе спазен предвид множеството оплаквания и доказателствени искания в съединените за съвместно разглеждане жалби, както и поради участие на голям брой жалбоподатели и заинтересовани страни /общо 69/ и свързаните с това трудности при призоваването. Въпреки това делото приключи за 1 месец пред първата инстанция.

По другото дело /за избор на кмет на община-Бяла/ също постъпи касационна жалба и делото е насрочено във ВАС за 25.02.2008г.

Анализът на практиката на съда по приключените изборни дела ни дава основание да направим следните **предложения за усъвършенстване на изборното законодателство** в частта, касаеща съдебния контрол:

1. Като се запази 3-мес. общ срок за приключване на производството пред АС и ВАС /чл.104 ал.4 ЗМИ/, срокът за произнасяне от първата инстанция да бъде удължен от 14 дни на 1 месец от подаване на жалбата.

2. Да се впише изрично в закона, че сроковете за призоваване, за приемане на експертизи, за становища по жалбите, за възражения по жалби и частни жалби и др. срокове по АПК и ГПК, не важат за този вид дела.

3. Да се уреди изрично, че производството по тези дела е безплатно, макар че липсват достатъчно сериозни аргументи за недължимост на държавни такси в това производство.

4. Да се уреди възможност за призоваване и съобщаване на заседания, както и за обявяване на постановеното съдебно решение в интернет, преса или обявяване на определена дата и час, за да се избегне съобщаването на всяка страна и постигане на процесуална икономия на време.

5. Да се уредят детайлно правомощията на съда по изборните дела по подобие на АПК, а не само за потвърждаване или прогласяване за недействителен на изборния резултат. Да се предвиди възможност при отмяна на оспореното решение на ОИК, АС да върне делото за ново произнасяне с оглед констатирания порок.

6. Ако остане сегашната уредба, да се предвидят разширени правомощия на избирателните комисии. Да се даде възможност на

избирателните комисии при наличие на жалба срещу актовете им, подадена до 7 дни от обявяване на изборния резултат – да изменят акта си или да го оттеглят и издадат нов. С оглед на това да се предвиди възможност за проверка на изборните книжа от тях – преброяване на бюлетини, проверка на избирателни списъци, в присъствие на вещи лица, страни, членове на СИК и др.

IV. СГРАДЕН ФОНД И ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. СГРАДЕН ФОНД

При създаване на АС-Русе и към началото на неговата дейност нямаше осигурена сграда за помещаване на съда. Със заповед на Министъра на правосъдието съдът бе настанен временно в сградата на Съдебната палата в гр. Русе, в помещения, отстъпени от Окръжен съд-Русе. Така АС-Русе започна и все още осъществява дейността си в предоставените за временно ползване : 3 кабинета за съдии, 1 - за администрация и 1 помещение за общо деловодство, регистратура, секретари, системен администратор и др служители. За провеждане на открити съдебни заседания се ползва една съдебна зала в Съдебната палата, предоставена за 3 дни седмично. Освен това, в таванския етаж на съдебната палата бе изградено и оборудвано според нормативните изисквания деловодство за класифицирана информация.

С Решение на МС № 244/17.04.2007г., изменено и допълнено с Решение на МС № 814/10.12.2007г., за нуждите на АС-Русе бе предоставена триетажна сграда по ул.”Цариброд” № 6. МП обяви обществена поръчка за проектиране на преустройството и ремонта на сградата. Към настоящия момент е сключен и се изпълнява договор с избрания проектант. След одобряване на проекта, предстои обявяване на обществена поръчка за извършване на строително-ремонтни работи. Оптимистичните очаквания за готовността на сградата за експлоатация са за есента на 2009г.

2. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Към 01.01.2008г. в АС-Русе работят общо 25 души - 8 съдии и 17 служители. Наличната собствена техника се свежда до: 17 персонални компютъра, 2 мултифункционални устройства, 7 принтера, 5 скенера и 1 факс апарат. Поради недостига на техника за назначените съдии и служители, от Окръжен съд-Русе са заети 4 персонални компютъра и 2 принтера. Очакваме МП да осигури недостигащата за съда техника, за което многократно са изпращани искания и справки.

За компютърна и телефонна мрежа се използва съществуващата на Окръжен съд Русе.

Програмните продукти, с които работи АС-Русе са:

- а/ Общо деловодство - Деловодна система: АСАС “Съдебно деловодство” на Информационно обслужване – Варна,
- б/ ТРЗ и личен състав – „Омекс2000“ на Омегасофт - София
- в/ Счетоводство – „САС-Счетоводна отчетност” на Бусофт - Бургас.

Съдиите и съдебните служители от специализираната администрация имат постоянен достъп на работните си места до правно информационна система АПИС, която се ползва по споразумение с Окръжен съд-Русе срещу съответно заплащане.

Създадена бе Интернет страница на съда /www.admcourt-ruse.com/ изключително със собствени сили на съда. Страницата се поддържа и обновява редовно.

ИЗВОДИ

Първата година от функционирането на административните съдилища показва убедително необходимостта от съществуването им. Резултатите по различните показатели на дейността сочат по-голяма бързина при разглеждане на делата в сравнение с работата на окръжните съдилища по административни дела през предходните години; специализация на съдиите само в областта на адм. право и процес, което е гаранция за по-добро качество на правораздавателната дейност, създаване на непротиворечива и трайна съдебна практика и постигане на по-голяма предвидимост в работата на съда.

Изключително полезна за работата ни се оказва възможността за осъществяване на преки и постоянни контакти между съдиите от административните съдилища и ВАС. Неоченима е помощта на председателя на ВАС г-н Константин Пенчев както по отношение на изграждането и организацията на новата институция – административен съд, така и по отношение осъществяване на пряката правораздавателна дейност. Надяваме се през следващите години контактите с ръководството и съдиите от ВАС да продължат в същия дух на сътрудничество и добронамереност.

През следващия отчетен период усилията на АС-Русе ще бъдат насочени към:

- подобряване на бързина на движението на делата /намаляване на броя на отложените дела и срока за разглеждане на делата/;
- подобряване качеството на правораздавателната дейност;
- оптимизиране структурата на съдебната администрация, попълване на незаетите щатни бройки и подобряване на взаимовръзките между отделните звена на специализираната и обща администрация;
- повишаване квалификацията на съдии и служители;
- усъвършенстване на работата по атестиране на съдебните служители съгласно новоприетия ПАРОВАС;
- приключване на проектирането на новата сграда на съда; провеждане на обществената поръчка за строително-ремонтни работи и започване на изпълнението им.

15.02.2008г.
гр. Русе

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Елга Цонева/